

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE
KANSEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet over de subsidiëring in het kader
van de lokale energie- en klimaatpacten
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit decreet bevat de decretale verankering van de subsidiëring door de Vlaamse Regering van lokale energie- en klimaatpacten van de Vlaamse steden en gemeenten naar aanleiding van de lokale energie- en klimaatpacten (LEKP).

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDS- DOELSTELLING

Beleidsdomein: Kanselarij en Bestuur

Beleidsveld: Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid

Inhoudelijk structurelement: Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid

Beleidsdoelstelling: Voor een nadere toelichting over de beleidsdoelstelling kan verwezen worden naar de nota aan de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring (VR 2022 2810 DOC.1147-1).

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Raad van State verleende op 2 februari 2023 zijn advies 72.832/3.

De volgende adviezen werden ingewonnen:

- Het advies van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten van 21 december 2022.
- Het advies van de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen van 19 december 2022.

De Vlaamse Regering keurde het voorontwerp van decreet principiële goed op 28 oktober 2022 (VR 2022 2810 DOC.1147-2).

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Overeenkomstig de principiële goedkeuring van 28 oktober 2022, is advies ingewonnen bij de Raad van State. Het gewijzigd voorontwerp van decreet en memorie wordt hierbij voor definitieve goedkeuring voorgelegd.

De wijzigingen aan het voorontwerp van decreet sinds de eerste goedkeuring van het voorontwerp van decreet komen voort uit het advies van de Raad van State (zie infra) en zijn de volgende:

- 1) In artikel 1 werd toegevoegd dat het ook om een gemeenschapsaangelegenheid gaat;
- 2) In artikel 7 is een wijziging aangebracht die verduidelijkt dat het om bijzondere financiering gaat. De wijziging gaat ook dieper in op de wijze van rapportering;
- 3) In artikel 8 5° wordt 'registratie' vervangen door 'rapportage', conform de wijzigingen in artikel 7.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELLEN

Voor een artikelsgewijze toelichting bij de vermelde wijzigingen wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet.

3. ADVIEZEN

3.1. Advies 72.832/3 van de Raad van State (bijlage 3)

1. Bevoegdheid – Financiering heeft betrekking op specifieke taak (advies randnummers 3.3-3.4)

De Raad van State geeft aan dat de ontworpen regeling een financiering van de gemeenten voorziet die gebonden is aan een specifieke taak of opdracht.

In de memorie van toelichting bij artikel 7 van dit voorontwerp van decreet wordt daarom verduidelijkt dat het om bijzondere financiering gaat. Artikel 7 wordt aangepast, in die zin dat een jaarlijks rapporteringsmoment door de gemeenteraad wordt ingeschreven, met inhoudelijke en financiële opvolging. Deze opvolging maakt het mogelijk om te bepalen of de steden en gemeenten de cofinancieringsvoorwaarde van artikel 6 naleven. De nadruk bij opvolging ligt op de gemeenteraad als hoeksteen van de lokale democratie, waarbij de gemeente een grote mate van autonomie heeft bij de invulling van dit rapporteringsmoment.

2. Bevoegdheid - Gemeenschapsbevoegdheid (advies randnummer 3.7)

De Raad van State geeft aan dat het decreet ook een gemeenschapsbevoegdheid betreft. Enerzijds is de bevoegdheid voor klimaat(beleid) een gedeelde bevoegdheid, anderzijds kunnen gemeenten in het kader van de lokale energie- en klimaatpacten acties uitvoeren die niet alleen betrekking hebben op aangelegenheden waarvoor het Vlaamse Gewest bevoegd is, maar ook op aangelegenheden waarvoor de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is.

Het advies wordt gevolgd en leidt tot een aanpassing van artikel 1 van dit voorontwerp van decreet.

3. Vormvereisten (advies randnummers 4.1-4.3)

Volgens de Raad van State bevat het voorontwerp maatregelen op het gebied van het energiebeleid die niet uitdrukkelijk zijn opgesomd in artikel 6, § 1, VII, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, en moet overleg worden gepleegd tussen de betrokken (gewest)regeringen en de federale overheid.

Na het advies van de Raad van State werden de andere overheden geconsulteerd op 10 februari 2023. Dit leidde niet tot reacties, een aanpassing van de tekst is bijgevolg niet aan de orde.

3.2. Advies van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (bijlage 4)

De VVSG merkt op dat er belangrijke positieve elementen zijn bij het verankeren van (de verschillende versies van) het LEKP in een decreet.

Het biedt een betere garantie voor het kunnen inschrijven van de voorziene inkomsten in de gemeentelijke meerjarenplannen en er is zekerheid over de methodiek van verdeling van de bedragen: 4/5 volgens het inwonersaantal, 1/5 volgens de verdeling van het gemeentefonds.

De VVSG merkt op dat een aantal belangrijke aspecten van de uitvoering van voorliggend voorontwerp decreet (terecht) worden gedelegeerd naar de Vlaamse Regering.

Hierbij merkt de VVSG op dat het belangrijk is dat lokale besturen voldoende kunnen aanknopen met de dynamiek van groei binnen LEKP. Er dient daarom, aldus de VVSG, bepleit te worden dat in de eerste plaats Vlaanderen het basisbedrag van LEKP 1.0 minimaal kan garanderen voor de volgende jaren.

Naast het voorzien van middelen voor de lokale besturen, vindt VVSG de inhoudelijke engagementen die Vlaanderen opneemt binnen LEKP 1.0 minstens zo belangrijk. In het bijzonder gaat het om het opstarten van een gelijkwaardige actiebereidheid om knelpunten, die door de lokale besturen gesignaleerd worden, op te pikken en werk te maken van mogelijke oplossingen.

Daarnaast wordt opgemerkt dat het van belang is dat de intekeningsprocedure en rapportage administratief zo beperkt mogelijk wordt gehouden.

Er werd een gunstig advies gegeven bij dit voorontwerp van decreet. Het advies geeft geen aanleiding tot aanpassing.

3.3. Advies van de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (bijlage 5)

In haar advies van 19 december 2022 erkent de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (SERV) dat de lokale besturen een belangrijke rol spelen in de klimaat-en energietransitie, maar benadrukt dat de plaats van de lokale energie-en klimaatpacten (LEKP) in het Vlaamse energie-en klimaatbeleid en als financieringskanaal voor lokale overheden nog uitklaring verdient.

De Vlaamse sociale partners vragen om versnipperde financieringsstromen te vermijden, de middelen goed te oriënteren en zeker voldoende te voorzien voor lokale ontzorging.

Verder stelt de SERV om in de pacten meer aandacht te besteden aan o.m. fossielvrije verwarming, meer integrale en grootschaligere projecten (die meerdere doelen en meerdere kleine actoren bundelen), renovaties bij kwetsbare groepen en tekorten aan data en arbeidskrachten.

Het advies focust in hoofdorde op de inhouden van de bestaande pacten en toekomstige pacten in uitvoering van het decreet dat nu voorligt.

Het advies geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpdecreet.

4. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Toelichting

Het bijgaande voorontwerp van decreet heeft een budgettaire weerslag voor de Vlaamse overheid. Er wordt jaarlijks een vast bedrag bepaald dat afkomstig is van verschillende financieringsbronnen binnen de Vlaamse overheid.

Tot op heden is er een terugkerend budget van 10 miljoen verzekerd, met een bijkomend variërend bedrag vanuit het Vlaams Klimaatfonds. Daarnaast kan de subsidiëring ook aangevuld worden vanuit andere financiële bronnen, zoals de voorbije jaren het geval was.

Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 16 september 2022 en is gunstig mits voorwaarden.

Het voorontwerp van decreet werd aangepast aan de opmerkingen van de Inspectie van Financiën.

Begrotingsakkoord

De Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, heeft zijn akkoord gegeven op 21 oktober 2022.

B. ESR-TOETS

Het bijgaande voorontwerp van decreet heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het bijgaande voorontwerp van decreet heeft een weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

De uitvoering en opvolging van de lokale energie- en klimaatpacten vraagt een brede inzet van personeel die onder andere volgende onderdelen horend onder de lokale energie- en klimaatpacten tot een goed einde brengen:

- controle ondertekeningen door de gemeenten;
- uitwerking van de juridische stukken tot toekenning;
- controle van de voortgang en het mogelijke (hefboom)effect van deze subsidiëring;
- uitbetaling van de toegekende financiering;
- samenwerking en afstemming met de verschillende stakeholders;
- creëren van betrokkenheid overheen de variatie aan stakeholders;
- uitwerken van projecten gekaderd binnen de lokale energie- en klimaatpacten.

Gezien de variërende inhoud van de lokale energie- en klimaatpacten kan in de huidige nota geen specifieke raming van deze impact worden weergegeven. De specifieke impact op het

personeelsbestand wordt binnenkort besproken op de Vlaamse Regering, naar aanleiding van de aanpassing van het oprichtingsbesluit van het Agentschap Binnenland Bestuur.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De gemeenten engageren zich om een aanzienlijke bijkomende inspanning te doen voor het realiseren van de klimaatdoelstellingen. Zo is er voor de lokale energie- en klimaatpacten bijkomende inzet nodig vanuit de deelnemende gemeenten om lokale klimaatacties uit te voeren in het nastreven van de vooropgestelde doelstellingen, dit zowel op vlak van personeel als financieel.

De gemeenten zijn evenwel niet verplicht om in te stappen.

Er is geen impact op de provinciale besturen.

5. VERDER TRAJECT

Het ontwerp van decreet wordt na de definitieve goedkeuring ingediend bij het Vlaams Parlement.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet over de subsidiëring in het kader van de lokale energie- en klimaatpacten;
- 2° de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

Bijlagen:

- Bijlage 1. Het ontwerp van decreet over de subsidiëring in het kader van de lokale energie- en klimaatpacten
- Bijlage 2. De memorie van toelichting
- Bijlage 3. Het advies 72.832/3 van 2 februari 2023 van de Raad van State
- Bijlage 4. Het advies van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten van 21 december 2022
- Bijlage 5. Het advies van de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen van 19 december 2022